

Stichting Behoud Groene Hortus (SBGH) heeft een ANBI erkenning

De SBGH is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit houdt in dat personen die het werk van de instelling willen ondersteunen met een schenking, die schenkingen bij de heffing van de Inkomstenbelasting als een aftrekpost kunnen opvoeren. Voor de instellingen betekent het dat zij kunnen verzoeken om een teruggave van de energiebelasting. De ANBI status houdt tevens in dat de overheid van deze instellingen eist, dat ze specifieke informatie over de instelling aan het publiek beschikbaar moet stellen via hun website.

Stichting Behoud Groene Hortus

De SBGH is een erkend goed doel met ANBI status.

Naam instelling

Stichting Behoud Groene Hortus (SBGH)

Vestigingsplaats en contactgegevens

De SBGH is gevestigd op:

Kerklaan 34, 9751 NN Haren.

Postbusnummer 179, 9750 AD Haren

Telefoon: 050-5370053

Mailadres: info@hortusharen.nl

Website: www.hortusharen.nl

Formele registratie

Kamer van Koophandel: 02077226

Fiscaalnummer: NL.8108.75.184

Doel instelling

De SBGH heeft als doel het in stand houden van de Hortus Botanicus te Haren, in het bijzonder de natuurlijke, natuurhistorische- en cultuurhistorische waarden daarvan.

De SBGH probeert dit doel te verwezenlijken door:

1. het verwerven van inkomsten door de Hortus Botanicus voor het publiek open te stellen;
2. het initiëren en bevorderen van activiteiten die aan de instandhouding van de Hortus Botanicus kunnen bijdragen;
3. het samenwerken met andere instellingen die aan de instandhouding van de Hortus Botanicus kunnen bijdragen;
4. het verrichten van al wat met de doelstelling van de stichting verband houdt of daarvoor in de ruimste zin bevorderlijk kan zijn.

Bestuur SBGH

De SBGH kent een Stichtingsraad. Deze raad bestaat uit een vertegenwoordiger Rijksuniversiteit Groningen:

Prof. Dr. J. de Vries (Voorzitter van het College Van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen)

Het bestuur van de SBGH bestaat uit:

Dr. D.A. Wiersma, voorzitter

Drs. J. Poutsma, penningmeester

Beloningsbeleid

Statutair is vastgelegd dat bestuurders voor hun werkzaamheden geen beloning ontvangen. Aan de bestuursleden kan, bij uitsluiting van andere onkostendeclaraties, een fiscaal vrijgestelde vrijwilligersvergoeding worden toegekend (zie www.belastingdienst.nl). Deze fungeert dan als een

vorm van forfaitaire onkostenvergoeding. Op basis van deze regeling kan maximaal € 145,- per maand of maximaal € 1500,- per jaar worden vergoed

Beleidsplan

De Hortus heeft een moeilijke periode doorgemaakt die in 2012/13 resulteerde in een reorganisatie. Aanleiding was het besluit van de RUG om de exploitatiesubsidie fors te beperken. Het resultaat daarvan was een drastische reductie van het personeelsbestand en de vorming van een organisatie gebaseerd op vrijwilligers met een kleine betaalde kern. Na de reorganisatie zijn de prioriteiten noodzakelijker wijze gericht op:

- uitlijning en instandhouding van de vrijwilligersorganisatie,
- beheersing van de kosten en
- verbetering van de verdien capaciteit.

Om de positie van de Hortus in de toekomst te verbeteren en de kans op overleving te vergroten richt het Bestuur zich op de sterke punten van de Hortus:

- een grootste gevarieerde botanische tuin in Nederland met een bijzondere collectie (zeldzame en beschermd) planten;
- een bijzondere ecologische tuin (de Laarmantuin; als beschermd eenheid erkent door de Stichting Nationale Planten Collectie);
- een in Europa unieke authentieke Chinese tuin met paviljoens;
- een prachtig gelegen restaurant;
- de ligging van de Hortus op de rand van de Hondsrug en nabij de Drentse Aa.

Om deze sterke punten om te zetten in betalend bezoek richt het bestuur zich op versterking op de volgende punten:

- Het aantrekken van financiële middelen via subsidies van fondsen of via crowdfunding om herstel en verbetering van de tuinen te realiseren.
- Het onderhouden van een aantrekkelijke en toegankelijke website met informatie voor bezoekers in zowel het Nederlands als het Duits en Engels met links naar andere in de regio relevante toeristische attracties;
- Het ontwerpen van aantrekkelijk en toegankelijk promotiemateriaal dat gericht verspreid kan worden. Het in samenwerking met andere attracties promoten van de Hortus als vertrekpunt of aanlegpunt voor fiets- en wandeltochten door het noordelijke deel van de Hondsrug en de Drentsche Aa;
- Het ontwikkelen van app's (oa. in samenwerking met de NVBT) ten behoeve van de ontsluiting van de tuinen;
- Het ontwikkelen van educatieve blokken en of rondleidingen die aansluiten bij de kernpunten van de Hortus en gericht zijn op het algemene publiek enerzijds en anderzijds aansluiten bij scholen in het primaire onderwijs en het middelbaar onderwijs. Voor de ontwikkeling zal gezocht worden naar samenwerking met andere organisaties zoals de scholen, de RUG, het Geopark, NVBT, etc. ;
- Wat de thema's betreft wordt daarbij gedacht aan bijvoorbeeld de volgende thema's:
  - Bijen, bijenvolken en hun functie in de natuur
  - Zeldzame en beschermd planten
  - De laarmantuin als ecologisch experiment
  - Paddenstoelen en hun verspreiding
  - De Chinese Ming tuin
  - Zijde als natuurlijk product
  - Het ontstaan van het Hondsrug landschap en de begroeiing
  - Van Kruidentuin naar Farmacie
  - Bomen en hun verspreiding

- Gezondheid en rust
- Het ontwikkelen van meer spraakmakende activiteiten. Naast de al bestaande activiteiten als de Plantjesmarkt, de rondleidingen in de weekenden wordt daarbij gedacht aan wat grotere activiteiten als de jaarlijkse beeldtentoonstelling. Vooral de omvang van de Hortus en de gevarieerdheid van de tuinen biedt goede mogelijkheden om de beeldtentoonstelling uit te laten groeien naar een toonaangevend landelijk evenement. Daarnaast zijn nieuwe evenementen die aansluiten bij het karakter van de Hortus gewenst.

Een aantal van de bovenstaande punten zijn al gerealiseerd of worden binnenkort gerealiseerd. De fasering en realisatie van de andere punten hangt sterk af van de beschikbaarheid binnen de Hortus van budget en capaciteit bij vrijwilligers en partners waarmee kan worden samengewerkt.

Verslag van activiteiten van de SBGH in 2018.

Exploitatie

Dit jaar werd gedomineerd door enerzijds projecten gericht op de verbetering van de huisvesting en anderzijds de tuinprojecten Hondsrugtuin, Vlinder/Bijentuin en het kunstproject Verloren & Hervonden. Het bezoek in is ten opzicht van 2017 gelijk gebleven. Circa 25000 betalende bezoekers in 2018. Het werkelijke aantal bezoekers ligt nog hoger omdat bezoekers, die via feesten of partijen binnen kwamen niet zijn meegeteld. Het jaar 2018 is dan ook met een positief resultaat afgesloten.

Vernieuwing Plantage

Na de afronding van de interne vernieuwing van de Plantage is nu ook de buitenzijde aangepakt. De Plantage heeft een nieuw en aantrekkelijker uiterlijk gekregen

Receptie /winkel

Na de vernieuwing van het uiterlijk van de receptie is in 2018 ook het aanbod van de winkel vergroot met de verkoop van planten.

Hondsrugtuin

Om het gat dat de noodzakelijke afbraak van de tropische kas heeft achter gelaten op te vullen, is door landschapsarchitect Jan Maas een landschapstuin ontworpen. De tuin is gebaseerd op het Hondsruglandschap en legt daarmee de verbinding met het Geopark De Hondsrug. De Hondsrugtuin is in juni 2017 voor het publiek geopend. Zoals verwacht heeft het eerste bloeiseizoen in 2018 vooral veel pioniersplanten laten zien. In de komende jaren zullen ze verdrongen worden door de kenmerkende begroeiing van de Hondsrug.

Interreg samenwerking

In samenwerking met het Geopark De Hondsrug heeft de Hortus een Interreg Regiosubsidie verworven. Doel is de presentatie van de unieke kenmerken van het Geopark in Nederland en het aansluitende Geopark in Duitsland voor het publiek beter te ontsluiten. De Hortus zal in dat kader een realistisch beeld geven van de grondlagen in de Hondsrug en de kenmerkende steensoorten uit de bodem presenteren. Tevens zal met behulp van video een beeld worden geschetst van de natuurlijke begroeiing en de scope van de twee Geoparken.

Hortus Haren: Verloren & Hervonden

In samenwerking met het gespecialiseerde bureau Taak.Me uit Amsterdam is een programma ontwikkeld waarbij door kunstenaars specifiek voor de Hortus een aantal kunstwerken ontwikkeld wordt. Het eerste kunstwerk: De Rimpeling, een brug over de Harense A in de Hondsrugtuin, is ontworpen door Gabriel Lester en is geplaatst. Het tweede kunstwerk De Hermitage, een moderne

hut die een plek biedt voor rust en contemplatie, is ontworpen door Sjaak Langenberg & Rose de Beer en in 2017 gerealiseerd door Refunc. Het is een moderne hut die gebouwd is door nieuwe materialen en oude voorwerpen een andere functie te geven. Het derde project van Wineke Gartz, een foto en video presentatie van de Hortus, is eind 2018 gerealiseerd.

Vlinder/Bijenweide

Om een deel van de tuin te vernieuwen en daarbij een kleurrijke en ook de imkers van de Hortus te ondersteunen, heeft het bestuur een ontwerp voor een Vlinder/Bijentweide laten maken door Ruurd van Donkelaar en Heilien Tonckens. De tuin is in 2018 gerealiseerd en zal in 2019 voor het eerst in bloei staan.

Parallel aan de ontwikkeling van de tuin is ook de presentatie ruimte voor de imkers op de Hortus verbeterd.

Naast bovenstaande specifieke activiteiten zijn nog de volgende activiteiten georganiseerd, die (in)direct betrekking hebben op de tuinen binnen de Hortus:

- Beeldtentoonstelling 9 x SOLO
- Tentoonstelling schilderijen en tekening
- Plantjesmarkt
- Kinderspeurtochten oa. voor de lagere scholen.
- Rondleidingen
- De uitvoering van het project Verloren en Hervonden
- Organisatie concerten in het kader van het Hortusfestival.
- Incidenteel beschikbaar stellen van ruimten en verzorgen van de catering voor derden (personeelsbijeenkomsten, werkgroepen, recepties, etc.)
- Het beheer van een winkel en een Hortus café in de receptieruimte.
- Organisatie van een China dag in samenwerking met het Confucius Instituut van de RUG.
- Organisatie van een Open dag

Financiële verantwoording

Op basis van het financiële verslag van de SBGH 2018, zoals dat door de accountant is voorzien van een samenstellingsverklaring 15 mei 2019, kan het volgende overzicht worden gegeven van de financiële gang van zaken.

Staat van Baten en Lasten 2018 in Euro's	
Entreegelden/abbonementen	€ 138.238
Verkopen horeca/winkel	€ 158.209
Bijdragen Vrienden abonnementen	€ 36.100
Overige baten	€ <u>13.772</u>
Totaal Baten	€ 347.167
Kosten omzet	€ 64.995
Personeelskosten	€ 103.982
Huisvestingskosten	€ 43.389
Exploitatiekosten tuinen / kassen	€ 74.523
Kantoorkosten	€ 16.225
Verkoopkosten	€ 12.588
Algemene kosten	€ 960
Overige Bedrijfskosten	€ 26.287
Totale lasten	€ <u>342.949</u>
Bedrijfsresultaat	€ 4.218
Financieringslasten -/-	€ <u>1.405</u>
Resultaat	€ 2.813

Toelichting exploitatie

De omzet van 2018 is licht gedaald. Aan de kosten kant zijn de lasten voor personeel, het onderhoud van tuinen/kassen ten opzichte van 2017 gestegen, maar huisvesting en overige bedrijfskosten gedaald. Het kleine positieve resultaat heeft de balanspositie verbeterd.

Balans SBGH 31/12/2018	
Vorderingen	
Debiteuren / overlopende activa	€ 9.868
Omzetbelasting/Soc.premies	€ 10.195
Liquide middelen	€ 129.009
Totaal Activa	€ 149.072
Aansprakelijk Vermogen	€ 104.016
Voorzieningen	€ 22.663
Kortlopende schulden	€ 22.393
Totaal Passiva	€ 149.072

Toelichting

Voor een goed begrip van de financiële positie van de SBGH is het van belang te weten dat de Hortus Botanicus oorspronkelijk een onderdeel was van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Toen als gevolg van de ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek de Hortus als botanische tuin geen rol meer speelde in onderwijs en onderzoek, is de Hortus Botanicus (grond, opstallen en technische infrastructuur) in bruikleen gegeven aan de **Stichting Behoud Groene Hortus** (SBGH). Grond, opstallen en technische infrastructuur zijn dus eigendom van de RUG.

Voor de bedrijfsvoering heeft de SBGH een achtergestelde lening van de RUG gekregen waarop geen rente betaald hoeft te worden en ook geen aflossing gevraagd wordt. De facto fungeert deze lening als aansprakelijk vermogen.